

Andrej
Žigon

ZADOVOLJNI
GORJANEC ALI
DELO KREPI
ČLOVEKA

Od takrat ne verjamem niti hudiču.

Virtuoz na krampu in flavti,
razpet čez mahagonij stare čarovnije,
se budim med vdovami,
mladimi vdovami,
ki so podražitev olja, slanine prebolele.

Iz meglene doline
oslovski kašelj zvonov,
poročila o vojaškem udaru, deficit,
lari fari, fič fi rič,
na oltarju kič kič kič,
nuca, glanca, puca,
koteks, varteks, detergent,
usoda, moda, vampast mir,
mlada luna, seksi sir,
ohcet, ocet, suha usta
dokler te ne smrt pohrusta.

In molk?
Molk je težji od svinca,
žlahtnejši od razgretih besed,
igranega bega:

iztrgati svetu ranljivo sozvočje.
 Pa je samo čudno naključje vsega
 in ničesar,
 se spominjaš
 in si vesel, da je tako ali drugače,
 rediš se od zelja, ocvirkov
 in nisi izbirčen.

O moja cvetoča, pokončna klafetra!
 preluknjani krajci izzivajo skobce luči.
 Obračam seno,
 grablje obračajo škilaste misli:
 znoj zaliva golt,
 nevzdržno poletje sesa povešene dojke,
 roženkranc peščene zemlje stiskam v
 pesteh in kolnem.

Ko bi vsaj vina
 tako grozno ne mešali z vodo...

NEBEŠKA
 TROBENTA

Ko bodo te kosti nekoč onemele
 in pozabile snujoči ritem gibov,
 plavo rž otroške ljubezni,
 nogometni vrišč na vseh svetnikov dan,
 takrat bodo vrata padla
 v ostrče teme:
 nebeška trobenta napihne tanko črevo,
 politkomisar, mešetar, naglušna Angela,
 med vaškimi lautami joj oj prejoj
 o eterični novi prebavi.

Pa se mi kolcne od dolgega časa
 po dobrem prestanem krompirju.

KRČ RAZPOKANE
 ZEMLJE

Med simfonijo smrti,
 naježeno vrtnico trza telo;
 na stežaj sem odprl okna,
 naj grebe,
 naj cvili,
 naj si veter rezlja
 solze iz posušenega mozga
 in mar ti ni za razvade bogov,
 grahov prirastek,
 ko to prosto srce vihariš...

Reka brez imena te požira,
kolješ se od starodavnih letnic sveta,
padaš, padaš,
mimo vrtoglavih pečin skovika zadavljeni
ptič.

Pijmo nocoj prijatelji.
Krč razpokane zemlje nam para
desnico.

Ne bomo se izgubili na pokošenem.

PROST KAKOR
JE KAMEN
ODSOTEN

Med steklenimi prsti
umira
samota,
tudi samota;
zdaj nimaš kam nasloniti
glave...

Pod visečim kotom pajčevin
se je stiskalo srce,
pa je samota tlela vijolice
v škripajoči mrak,
da so privreli potočni krogi
skoz trhlo tramovje...

Zdaj nimaš kam nasloniti
glave...
Prilepljen na rjasto prst
se senci odmikaš,
v poveznjenem loncu si trebiš čeljusti,
cmokanje, cmokanje podplatov ti bije
v obraz...

In
nisi klical pobeglega kralja,
nisi se pačil z varljivih hodulj.

Prvikrat prost, izpran kakor je kamen
odsoten
trgaš sonce, sonce rdeče za klobuk...

POLNOČNI OBISK

Slišal sem smrt
stopicati na stopnicah;
gola
je obstala med vrati:
v šarmantnih čeljustih
šop izpuljenih las...

Koliko svetlobe premore
to jutro,
ko vrtinči sonce
v kačji vrat...

ŠPARTANEC NA
TEKOČEM TRAKU

Nad potokom sem se šopiril,
špartanec, škrbasti petelin:
»Prerežem ti zeleno grlo,
ki brsti v drobovju griča,
s sončnim prahom sad nabrekne
smrt kali.
O iskrenje žive zemlje!
s šestilom tvojo mlečno dlan prebodem
v obrazec pravokoten spravim.«

Preoster kot, preveč napet
sem visel z brega,
pa me je pobralo v mokro smer...

Tako udomačil sem se,
med toporiščem in kamnitim rezilom,
saj stvari so sestavljive le
pod enim pogojem:
potežkaš kos lesa
(v njem spi tvoja odsotnost)
obrneš ga, izrežeš grčo,
potem naslednji je na vrsti...

in res
le eno je;
ob najmanjši zamudi
si ob prst
ali malico...

LEPLJENKA ZA
LAHKO NOČ

Naenkrat zaplavaš po lastni omaki
črno srce, srce oljnato prežvekujoč,
motovilec po želji, potrebi
in sploh.

Drogiraj se sam ali v družbi svetnikov,
prepleskaj najljubšega psa,
olupi gasilsko blagajno,
miniraj, miniraj možganski kompjuter,
našopaj papagaja,
ki posteljo moči,
nuno pohujša,
na večer samotni zrak stekli
»O kako dobra kava, gospa!«
Požri seznam tujcev,
hodi s kurami spat
Šalamuna pokrižaj
zaspi že enkrat
o pa ja, pa ja...

Modrc gor al dol.
Ne bo se ti cesta postavila pokonci;
potuješ, potuješ v brezzoba lovišča,
slinasti polži šlatajo špeh...

Navsezadnje:
ODPRI ZIDARSKO OBRT,
spoštuj prometne predpise,
da ti bo dobro na zemlji,
in naj se ti popek ne razleze
prav na občinski praznik...

ANGAŽIRANA
PESEM

Sonce je prešumelo
volneno kri,
v čebelnjaku skrivnostnih zenic
so se prižigale bele jablane
in ulica iz pomarančnih olupkov
je poskočila v drobnem zapestju.

Sredi srca, sredi srca
je marelica zemlje gorela
an ban pet podgan
in me použila...

Tisto poletje se je luščil
svet iz mlečnega spanca
in vresje prve ljubezni sem
v grlu dušil.

Pokrovitelji vseh sort
z bistrim občutkom za živo težo,
maziljene roke, vaše roke kosmate
so grabile moj vihravi začetek:
prilastiti, obsekati, podrediti,
pohvaljen boš, postavljen za vzor.

Spovednica je napenjala sluzavo uho
v zeleneči mah duše:
modro nebo z gorečimi žebli razklano,
poštevanka, klofuta pravokotna:
»Potegnite rob! Rezultat dvakrat podčrtajte!«

Ukor in greh
sta predrla kurje bedro
in bežal sem sam pred seboj
prerezan do žlahtnega jedra...

Konstante Hiengove dramatike

Vsa Hiengova dramatika je po svoji tehniki v bistvu analitična ali analitično-sintetična (Osvajalec, Lažna Ivana), to pa je v tesni zvezi z njeno tematiko. Hienga zanima človek, individuuum v odnosu do zgodovine, do minevanja časa, ki njegovim junakom prinaša bistvena spoznanja o sebi in svetu. Na splošno je mogoče reči, da gre v dramaturškem smislu za pasivne junake, ki so tragični oziroma postanejo

tragični zaradi svojega nespoznanja objektivne zgodovinske situacije, v kateri še vedno vztrajajo pri svojem idealu sveta, in sebe v njem; to je bilo v preteklosti nekaj povsem skladnega, sedaj pa se je svet spremenil in mu je tisti ideal že neveljaven.

Druga Hiengova možnost so junaki, ki sta jim njihov lastni položaj v svetu in funkcioniranje sveta popolnoma jasna, vendar tudi ti z njim niso zadovoljni, želijo pa si spremembe, v že preživeti sedanjosti žele nekaj novega, ne pa rekonstrukcijo preteklega ideala. Oboje preganja zgodovinski čas, ki ga s svojo voljo ne morejo premakniti ne nazaj in ne naprej in ga